

Perspektywy zrównoważonego finansowania w Polsce

Podsumowanie ekspertyzy
Deloitte zrealizowanej na zlecenie
Ministerstwa Rozwoju

W ostatnich latach Unia Europejska podejmuje kompleksowe działania mające na celu **promowanie gospodarki niskoemisyjnej i zrównoważonego rozwoju, a także tworzenie systemu finansowego wspierającego zrównoważony wzrost**. Ambitne cele wyznaczone na lata 2030 i 2050, zgodnie z którymi gospodarki krajów UE mają stać się neutralne dla klimatu, porozumienie paryskie z 2015 r., cele ONZ w zakresie zrównoważonego rozwoju (SDG), a także Europejski Zielony Ład (*European Green Deal*) obejmujący cel osiągnięcia neutralności klimatycznej UE do 2050 r., zaproponowany przez nową przewodniczącą Komisji Europejskiej Ursulę von der Leyen, dowodzą chęci rozwiązania problemów

klimatycznych i zapewnienia bardziej odpowiedzialnego i zrównoważonego systemu społeczno-gospodarczego. Chcąc osiągnąć wyznaczone cele, Unia podejmuje działania zakładające **kompleksową przebudowę ram regulacyjnych**, w jakich działa sektor finansowy. Działania te, zwane zrównoważonym finansowaniem, mają prowadzić do m.in. stworzenia systematyki określającej, kiedy dana działalność jest zrównoważona środowiskowo, do ujawniania ryzyk niefinansowych czy do uwzględniania czynników środowiskowych, społecznych i z zakresu ładu korporacyjnego (ang. *Environmental, Social and Governance, ESG*) w procesie inwestycyjnym i doradczym w sposób spójny we wszystkich sektorach.

Główne cele ekspertyzy:

01

Wskazanie czynników sprzyjających transformacji oraz utrudniających transformację w kierunku zrównoważonego finansowania.

02

Sformułowanie wniosków oceny wpływu regulacji dot. zrównoważonego finansowania na działalność przedsiębiorstw reprezentujących główne sektory produkcji i usług.

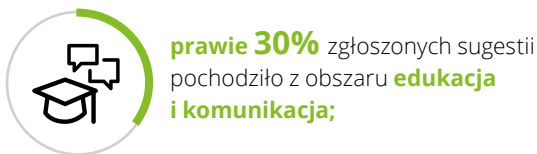
Czynniki sprzyjające transformacji oraz bariery w procesie transformacji w kierunku zrównoważonego finansowania zostały zidentyfikowane i uszeregowane na podstawie wniosków płynących z licznych wywiadów pogłębionych z przedstawicielami rynku finansowego i przedsiębiorstw, badania ankietowego oraz sesji warsztatowej z udziałem **40 przedstawicieli sektora finansowego, wybranych branż oraz organizacji branżowych.**

Czynniki sprzyjające transformacji

- Polityki i regulacje
- Edukacja i komunikacja
- Presja publiczna
- Aktywna grupa liderów

Wśród **ponad 25** zebranych w toku projektu pomysłów wdrożeń:

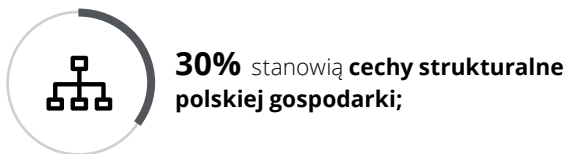
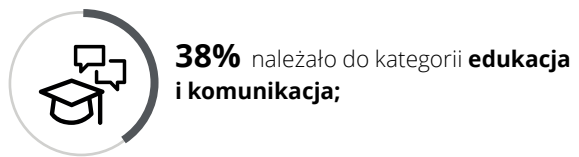
Obszarami wskazywanymi **najrzadziej** były **presja publiczna i aktywne grono liderów.**

Bariery w procesie transformacji

- Edukacja i komunikacja
- Cechy strukturalne polskiej gospodarki
- Polityki i regulacje
- Kultura biznesowa

Ze zidentyfikowanych w toku projektu barier:

Prawie **jedna czwarta** należy do działań w zakresie uchwalenia **odpowiednich polityk i procedur.**

Zrównoważone finansowanie szansą dla polskich przedsiębiorstw z wielu branż

Instrumenty i inicjatywy UE z zakresu zrównoważonego finansowania można rozpatrywać w ramach **pięciu głównych obszarów działania**. Każdy z tych obszarów otwiera szereg możliwości oraz szans dla polskich przedsiębiorstw i całej gospodarki.

OBSZARY DZIAŁANIA

Publiczne zachęty	Standaryzacja	Ujawnienia	Ład korporacyjny i zarządzanie strategiczne	Regulacje finansowe
 ISTOTA				
Specjalny fundusz inwestycyjny, granty i doradztwo dla projektów wspierających zrównoważony rozwój.	System jednolitej klasyfikacji działalności na rzecz zrównoważonego rozwoju (Taksonomia), ustalenie minimalnych standardów dla wskaźników niskoemisyjności oraz inne inicjatywy służące m.in. likwidacji nieuczciwych, rzekomo „zielonych” inicjatyw.	Obowiązek ujawniania ryzyk i szans związanych z klimatem, a także (w przypadku sektora finansowego) ujawnianie sposobu uwzględniania zagrożeń klimatycznych.	Wymóg wypracowania strategii dot. zrównoważonego rozwoju oraz wyznaczenia mierzalnych celów.	Uwzględnienie zrównoważonego rozwoju w usługach doradztwa finansowego, a także w regulacji ostrożnościowej dla banków i zakładów ubezpieczeń.
 SZANSE DLA BRANŻ				
Ułatwienia dla zrównoważonych inwestycji, również tych o podwyższonym stopniu ryzyka, w związku z większym dostępem do finansowania, unijną gwarancją budżetową oraz zaofiarowaną pomocą techniczną (np. pomoc przy opracowywaniu projektu).	Inwestorzy preferujący działalność uwzględniającą w sposobie zarządzania również czynniki ESG będą mogli je łatwiej zidentyfikować i w nie zainwestować.	Zdefiniowane rodzaje ujawnień pomogą firmom budować dobry wizerunek oraz staną się wskazówką dla inwestorów, zwłaszcza inwestorów zainteresowanych zrównoważonym rozwojem, przez co pozwolą ukierunkować część przepływów kapitału na zrównoważone przedsięwzięcia.	Szanse związane z przyjęciem perspektywy długofalowej, np. mitygowanie istotnych ryzyk zanim zaczną wywierać niekorzystny wpływ na firmę.	Szansa na zmniejszenie stopnia narażenia aktywów banków i zakładów ubezpieczeń na ryzyka związane ze zmianą klimatu.

Należy podkreślić, że wybrane branże różnią się od siebie pod względem takich cech, jak poziom nakładów inwestycyjnych, średnia wielkość przedsiębiorstw, źródła pozyskiwania kapitału czy emisyjność. Z tego względu wpływ regulacji z zakresu zrównoważonego rozwoju na przedsiębiorstwa **będzie odmienny** w zależności od branży, w jakiej działają. Bez względu na rodzaj prowadzonej działalności umiejętnie wykorzystanie szans,

jakie niosą unijne inicjatywy związane ze zrównoważonym finansowaniem pozwoli wielu firmom na przebudowę modeli biznesowych i unowocześnienie technologii, a także na lepsze zabezpieczenie się przed długofalowymi ryzykami (np. wynikającymi ze zmiany klimatu), co z kolei będzie prowadzić do **wzrostu efektywności oraz stabilizacji w całej gospodarce**.

W ekspertyzie ocena konsekwencji regulacji z zakresu zrównoważonego finansowania przeprowadzona została dla wybranych branż o największym znaczeniu dla gospodarki pod kątem udziału w bezpośrednio tworzonej wartości dodanej brutto w 2017 r., skumulowanego średniego rocznego wskaźnika wzrostu wartości dodanej brutto w latach 2004–2017, zatrudnienia w 2017 r., a także skumulowanego średniego rocznego wskaźnika wzrostu zatrudnienia w latach 2004–2017 (CAGR). Charakterystyka i wybór branż wraz z opisem potencjalnego wpływu zmian został uwzględniony w pełnej wersji ekspertyzy (<https://www.gov.pl/web/rozwoj/zrownowazone-finansowanie>)

Kluczowe korzyści z punktu widzenia dawców oraz biorców kapitału

Propozycje zawarte w wymienionych wyżej obszarach działania **kreują szanse dla polskich przedsiębiorstw.**

Wrażliwość poszczególnych branż na zmiany będzie zależna od ich zdolności do adaptacji i zmiany. Analiza planowanych regulacji i wytycznych, wzbogacona wywiadami z szerokim gronem ekspertów pozwoliła na określenie w ujęciu ogólnym **kluczowych korzyści dla firm finansowych i niefinansowych.**

Dawcy kapitału (netto)

Stopniowy wzrost restrykcyjności progów w Taksonomii wraz z postępowaniem technologicznym może skutkować wychodzeniem z rynku mniej produktywnych przedsiębiorstw (i jednocześnie wywierających większy negatywny wpływ na otoczenie społeczne i środowiskowe), a w konsekwencji bardziej ryzykownych emitentów lub kredytobiorców;

Uwzględnienie kryteriów ESG poprzez poprawę zarządzania ryzykiem w portfelach instytucji finansowych może przyczynić się do większej stabilizacji całego systemu finansowego kraju;

Możliwość zaangażowania banków jako partnerów wykonawczych w dystrybucję środków unijnych;

Zmniejszenie problemu asymetrii informacji na rynku finansowym oraz poprawa kompletności i porównywalności informacji, w szczególności dotyczących czynników ESG.

Biorcy kapitału (netto)

Możliwość transformacji istniejących modeli biznesowych co w efekcie może przełożyć się na wzrost produktywności w średnim lub długim okresie;

Możliwość zwiększenia skali działalności – zwłaszcza dla firm realizujących projekty wspierające cele zrównoważonego rozwoju;

Modernizacja i szansa na rozwój firm z sektora MŚP;

Możliwość konkurowania na rynkach zagranicznych z uwagi na spójne, przejrzyste kryteria;

Możliwość łatwiejszego sfinansowania projektów inwestycyjnych w branżach, które obecnie wytwarzają duże ilości gazów cieplarnianych w przeliczeniu na jednostkę produkcji;

Uporządkowanie sposobu zarządzania i raportowania działań pozafinansowych, w tym w zakresie adaptacji do zmian klimatu.

Źródło: Deloitte, *Perspektywy rozwoju zrównoważonego finansowania – implikacje dla sektora przedsiębiorstw finansowych i niefinansowych w Polsce, 2019*

Dla przedsiębiorstw finansowych korzyści z inicjatyw wokół zrównoważonego finansowania wiążą się przede wszystkim z obniżeniem ryzyka, wzrostem transparentności oraz możliwością uczestnictwa w dystrybucji środków unijnych.

W przypadku przedsiębiorstw niefinansowych najważniejsze korzyści związane są z łatwiejszym pozyskiwaniem środków na wdrażanie nowych technologii i rozwój.

Rekomendacje dalszych działań

Wykorzystanie istniejących szans oraz minimalizacja ryzyka wymaga zaangażowania ze strony wszystkich uczestników rynku oraz państwa. **Najważniejsze rekomendacje wskazujące możliwe kierunki działań zostały usystematyzowane w ramach 4 filarów**, kluczowych dla budowy ekosystemu rozwiązań wspierających transformację w kierunku zrównoważonego finansowania.

Główna rekomendacja: budowa ekosystemu rozwiązań wspierających transformację w kierunku zrównoważonego finansowania.*

01	02	03	04
Stabilne otoczenie instytucjonalne i regulacyjne	Systemowa edukacja rynku	Konkurencyjne finansowanie	Wsparcie technologiczne i eksperckie

Przykłady rekomendowanych działań:

Zmiany regulacyjne , które będą sprzyjać transformacji branż zgodnie z paradygmatem zrównoważonego rozwoju.	Cykl szkoleń kierowanych do uczestników rynku, w tym inwestorów i emitentów.	Wdrożenie systemowej oceny i weryfikacji czynników ESG dla wszystkich firm giełdowych i przedsiębiorstw działających w Polsce zatrudniających powyżej 500 osób.	Inwestycje w zdecentralizowane źródła danych oraz badania naukowe.
--	---	--	---

*Rekomendacja opiera się na przeprowadzonych na potrzeby ekspertyzy badaniach – wywiadach, warsztatach oraz ankietach wypełnionych przez przedstawicieli firm z sektora finansowego i niefinansowego.

Źródło: Deloitte, Perspektywy rozwoju zrównoważonego finansowania – implikacje dla sektora przedsiębiorstw finansowych i niefinansowych w Polsce, 2019

Jak przygotować się do zielonej transformacji?

Wskazówki dla biznesu

Deloitte na zlecenie Ministerstwa Rozwoju (dawne Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii) **opracował ekspertyzę** pt. „Perspektywy rozwoju zrównoważonego finansowania - implikacje dla sektora przedsiębiorstw finansowych i niefinansowych w Polsce.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee (“DTTL”), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as “Deloitte Global”) does not provide services to clients. Please see www.deloitte.com/about for a more detailed description of DTTL and its member firms.

Deloitte provides audit, tax, consulting, financial advisory and legal services to public and private clients spanning multiple industries. With a globally connected network of member firms in more than 150 countries and territories, Deloitte brings world-class capabilities and high-quality service to clients, delivering the insights they need to address their most complex business challenges. Deloitte’s more than 200,000 professionals are committed to becoming the standard of excellence.

Deloitte Consulting is a regional organization of entities organized under the umbrella of Deloitte Consulting Holdings Limited, the member firm in Consulting of Deloitte Touche Tohmatsu Limited. Services are provided by the subsidiaries and affiliates of Deloitte Consulting Holdings Limited, which are separate and independent legal entities.

The subsidiaries and affiliates of Deloitte Consulting Holdings Limited are among the region’s leading professional services firms, providing services through more than 3,900 people in 34 offices in 17 countries.

© 2020 Deloitte Advisory sp. z o.o. sp.k